

Pohod in tekmovanja ob 9. maju – dnevu zmage so bili povezani s številnimi prireditvami, zborovanji in srečanji. Na sliki: prihod nekdanjih borcev na slavnostno zborovanje.

35 KILOMETROV PO POTEH SPOMINOV
IN TOVARIŠTVA

Misel v preteklost korak v prihodnost

Ljubljana – mesto heroj! Čeprav obdana z bodočo žico in bunkerji, iz katerih je sršelo sovražno orožje, ni nikoli klonila. Vanjo in iz nje je vodilo tisoče skrivnih stezic, bilo je tisoče pogumnih ljudi, tisoče junaških dejanj, tisoče žrtev. Bila je nevidna vojska, nerazrešljiva uganka za tujega okupatorja in domače izdajalce.

Letos, ko beležimo jubilejno 30. leto pohodov okrog partizanske Ljubljane, sem se 11. maja udeležila partizanske marše »po poteh spominov in tovarištva«, dolgega 35 km. Na pot sem krenila okrog pol devete ure zjutraj s kontrolnega mesta pred osemletko Valentina Vodnika v Šiški, kjer so mi na kartonček pritisnili prvi žig, v poseben obrazec pa pod zaporedno številko 123 vpisali moje podatke.

Krepko sem ubirala korak v čudovito sončno jutro, saj so me čakali zalo dolgi kilometri hoje, ki sem jih zaključila popoldne. Vodili so me skozi štiri ljubljanske občine: preko polj, mimo industrijskih predelov, med bloki, čez Golovec, mimo gozdov in naselij. Korak mi je nehote zastal ob bunkerjih, ki nas danes le kot nema betonska pošast spominjajo na regljanje strojníc in smrt. Stisnilo me je pri srcu, ko sem se poklonila pred spomenikom padlim talcem v Gramozni jami. Tisti trenutek sem se spomnila čudovitega verza izpod peresa Mateja Bora:

»Si res verjela, da me strel je strl
v Gramozni jami sredi njiv ob Savi?
Kaj nisi slišala, kako še davi
na okna trkal sem doma na vasi?«

Najlepši košček poti je gotovo rahel vzpon preko Golovca. Hodiš v prijetni senci dreves, če pa te zgrabi utrujenost, poseliš na klopici. To priložnost sem izbrala za kramljanje z drugimi udeleženci. Vsi so navdušeni nad maršem, zato so izrazili željo, da ga je treba odslej prirediti vsako leto. In kaj jih je vodilo k udeležbi? Poklonili so se spominu na herojski boj Ljubljane med narodnoosvobodilnim bojem, obenem pa so preizkusili meje svoje vzdržljivosti. Med njimi je bilo tudi precej rekreativcev, ki so pot v celoti pretekli, in planincev.

Ko so mi na kartonček pritisnili sedmi žig, je bilo pred menoj le še zadnjih 5 km. Pošteno sem se oznojila, noge pa so me opozarjale, da 35 km dolga pot ni mačji kašelj. Tako lahko vsaj dojamem nečloveške napore, srčnost in ponos malih in velikih borcev v narodnoosvobodilnem boju, ki so večkrat lačni kot siti v dežju, snegu ali soncu ubirali le skrite stezice, saj je nanje prežala smrt na vsakem koraku.

Po prepeščenih 35 kilometrih sem kot priznanje prejela lično plaketo. Marš »po poteh spominov in tovarištva« okrog Ljubljane bom prav gotovo še ponovila, tega prvega pa poklanjam spominu svojega pokojnega očeta – prvoborca in spomeničarja Petra Žorža in številnim ljudem, ki so tkali nevidne nitke boja skozi bodočo žico okrog Ljubljane, vendar so na tej poti omahnili pod sovražnimi streli.

SILVA ŠUC

Hitrejši razmah obrtne dejavnosti

Na minuli seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so člani med drugim razpravljali tudi o poročilu o drobnem gospodarstvu v občini Ljubljana Center. Minulo leto je mogoče oceniti kot nekakšen temelj za nadaljnji razvoj drobnega gospodarstva v obdobju od leta 1986 do leta 1990.

V minule petletnem obdobju se drobno gospodarstvo ni posebno razvijalo, saj se je število zaposlenih delavcev na tem področju povečalo le za 0,2 odstotka. Ugotovimo torej lahko stagnacijo na tem področju, ki je v resolucijskih dokumentih zapisano kot eno »tistih, ki ga je treba razvijati in spodbujati, saj daje med drugim tudi velike možnosti za zaposlovanje. Vzrokov za stagnacijo je precej, med njimi pa je tudi administrativno določanje cen.

Občina je v minulih letih posvetila veliko pozornost razvoju tega dela gospodarstva in vendar ni mogla uresničiti ene temeljnih nalog – izdelati program razvoja drobne obrti. Spremenjeni obrtni zakon bo v prihodnje omogočal hitrejši in bolj dinamični razvoj

drobne obrti. Zato pa bo prav gotovo potrebna precej večja zavzetost udeležencev družbenega dogovora o razvoju drobne obrti, od obrtne združenja prek gospodarske zbornice in drugih. Kakovosten program razvoja, ki bo upošteval razvoj tistega drobnega gospodarstva, ki bo imelo dolgoročno korist za občino, ki bo diferencirano glede na potrebe občanov in prostorske možnosti pa prav gotovo ni lahka naloga, ki bi jo lahko uresničila le občinska skupščina.

Na tem področju bo prav gotovo potrebno marsikaj postoriti, ne nazadnje tudi poenostaviti postopek za pridobivanje ustreznih dovoljenj. Že sam zakon jih zahteva približno petnajst, nekaj mnenj pa mora imeti tudi občina pred dokončno izdajo dovoljenja.

Kljub temu pa na občini pravijo, da za vse to ne potrebujejo več kot štirinajst dni.

Pri reševanju te problematike pa je treba gledati tudi na akumulativnost in diferenciranost dejavnosti. Ločiti je treba med drobno obrtjo, ki opravlja osebne storitve in tisto, ki opravlja storitve za različne delovne organizacije. Nobenega pomena nima na strnjem območju postaviti večjega števila podobnih obrtnih delavnic. Razvrstiti jih je treba približno enakomerno in v skladu s potrebami po posameznih krajevnih skupnostih. Ob tem je treba opozoriti še na en problem, ki bi mu morala občina bolj prisluhniti: odpiranje zasebnih obratov je namreč povezano z velikanskimi vlaganji, ki pa jih ne zmore vsak.

To so temeljne ugotovitve in stališča občinskega sindikalnega sveta o tej problematiki. V razpravi so se člani predsedstva zavzeli tudi za hitrejši razvoj specializiranih malih trgovin, ki naj bi zlasti zadovoljevale potrebe okoliša, v katerem bi bile postavljene.

JURIJ POPOV

REDNA LETNA KONFERENCA ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV

Upokojenci – sestavni del življenja KS

Redna letna konferenca Zveze društev upokojencev občine Ljubljana Center je bila 6. maja in je potekala v razmeroma otpimističnem vzdušju. Valorizacije pokojnin v zadnjem času so nekoliko omilile doslej zelo zaskrbljujoč položaj upokojenih občanov. To pa še vedno ne pomeni, da so rešeni vsi njihovi problemi. Med zadevami, ki jih bo potrebno urediti v kar najkrajšem času je vsekakor sosedska pomoč, ki je za stare ljudi že kar neobhodna.

V naši občini tvorijo upokojenci skoraj eno četrtino vseh prebivalcev. Zaradi tega tudi ni čudno, da se pojavljajo na vseh področjih družbenega in političnega življenja. V krajevnih skupnostih tvorijo jedro političnega aktiva in prav njihova zasluga je, da poteka delo na tem področju kar se da zadovoljivo. Upokojenci so sestavni del življenja krajevnih skupnosti. Zaradi tega je toliko bolj nerazumljivo, da so jim v eni od krajevnih skupnosti začeli zaračunavati najemnino za uporabo prostorov. Na letni konferenci so sicer pojasnili, da bodo zadevo v najkrajšem času rešili skupaj s svetom prizadete KS. Ostaja pa vendarle zanimivo vprašanje, kako lahko sploh pride do takšnih razmišljanj.

Med razpravo o sosedski pomoči so menili, da gre za tako resno

zadevo, da je ne gre prepuščati voluntarizmu. Potrebna je močna organizacija s strokovno službo, kjer pa bi s prostovoljnimi delom sodelovali tudi občani, ki so se pripravljeno posvetiti temu delu. Razmisliti bo potrebno tudi o možnosti plačil za take storitve.

V razpravi so se med drugim kritično dotaknili razmer, ki vladajo v domu za letovanje upokojencev v Izoli. Cene so pretirano visoke in so kljub regresu za večino upokojencev nedosegljive. Namesto, da bi dom služil namenu za katerega je bil zgrajen, oddaja

jo zdaj njegove proste zmogljivosti tujcem za devize. Na letni konferenci so menili, da je tako ravnanje nedopustno in da upravljanje doma preko republiške zveze upokojencev ni primerno. Spremeniti bi morali statutarne določbe in dati več besede članom društev.

Zveza društev upokojencev Ljubljana Center vabi vse upokojene občane, da se včlanijo v društva upokojencev na svojem območju in da naročijo glasilo »Vzajemnost«, v katerem najdejo vrsto navodil in odgovorov na vprašanja, ki jih najbolj zanimajo.

Letno konferenco sta med drugim pozdravila podpredsednik OK SZDL Ivo Bernard, v imenu občinskega sindikalnega sveta pa Franc Novak, ki se je tudi zavzel za pomoč sindikata tistim upokojencem, ki jo potrebujejo. N.I.

Seja predsedstva OK SZDL

Predsedstvo občinske konference SZDL ima za sejo, ki bo v četrtek, 22. maja pripravljeno razmeroma obsežen dnevni red. Spregovorili bodo o vseh pomembnejših zadevah, ki so med drugim tudi na dnevnem redu zasedanja zborov občinske skupščine. Obravnavali bodo štiri poročila in sicer o gospodarstvu v preteklem letu, o varnostnih razmerah, o delu pravosodnih organov in o drobnem gospodarstvu. Med drugim je na dnevnem redu tudi uvodna razprava o izvedbi četrtega samopriskrbeva v Ljubljani.

Srečanje brigadirjev – veteranov MDB

Odbor brigadirjev-veteranov MDB pri MK SZDL LJUBLJANA tudi letos prireja tradicionalno srečanje brigadirjev-veteranov MDB, ki so sodelovali v delovnih akcijah 1945–1956.

Letošnje, 5. srečanje brigadirjev-veteranov MDB bo v soboto, dne 14. junija 1986 ob 9. uri

v Rekreativnem centru JEŽICA v Ljubljani (bivši »Štern«). Poskrbeli bomo za krajši kulturni program, ples in razvedrilo. Za gostinske storitve na srečanju bo poskrbljeno, stroške krijejo udeleženci sami.

Udeležencem bo na razpolago tudi posebna spominska značka 5. srečanja. Na srečanje vabimo vse brigadirje-veterane MDB iz vseh ljubljanskih občin, seveda pa so vabljeni, tako kot vedno doslej, brigadirji-veterani MDB iz vse Slovenije.

Vse udeležence srečanja prosimo, da se pri vstopu v Rekreativni center JEŽICA javijo naši dežurni ekipi zaradi vpisa v seznam brigadirjev-veteranov MDB iz območja Ljubljane, ker še vedno ni dovolj popoln.

Iz izkušenj vemo, da nam našega srečanja tudi slabo vreme ne more pokvariti, zato pričakujemo tudi letos številno udeležbo brigadirjev-veteranov MDB.

Predsednik odbora
Bruno THALER

Kdo bo novi predsednik OK SZDL

Predsedstvo OK SZDL Ljubljana Center bo v četrtek, 22. maja obravnavalo med drugim tudi predlog možnih kandidatov za novega predsednika OK SZDL. Kot je znano, je dosedanji predsednik Dušan Semolič že prevzel novo dolžnost. Predsedstvo bo dalo predlog v javno razpravo. Novega predsednika naj bi izvolili na seji občinske konference SZDL, ki se bo sestala predvidoma 18. junija.

SKUPŠČINA BORCEV NOV V OBČINI CENTER

Kakšno pomoč ostarelim borcem

Na zadnji seji skupščine borcev NOV občine Ljubljana Center je bila v ospredju predvsem socialno zdravstvena problematika borcev, ki so se zaradi naravnega procesa staranja znašli v kategoriji starejše populacije, ki je potrebna posebne družbene pozornosti.

Nova predsednica socialno zdravstvene komisije Justina Simončič je poudarila, da se ne morejo več zadovoljiti z obstoječim stanjem. Ni dovolj, da cca 6,5% bolnih borcev dobi zdraviliško zdravljenje, 16% socialno ogroženih različne socialne pomoči, 4,5% socialno ogroženih pa 10-dnevno okrevanje. Nad vse nujna je okrepljena patronažna služba, ki bo pomagala v času bolezní. Poleg tega pa bo potrebno organizirati pomoč v gospodinjstvu, prinašanje toplih obrokov hrane, nabavo življenjskih potrebščin, pomoč pri opravljanju osebne higiene itd. To so samo nekateri vidiki potreb, da bi lahko bili starejši

občani čim dlje v svojem bivalnem okolju.

Na skupščini sta spregovorila tudi strokovnjaka, ki se ukvarjata s to problematiko. Blaž Mesec iz višje šole za socialne delavce je povedal da imamo v Centru največ starejših občanov in razvito ustaljeno obliko denarnih pomoči in socialnih služb, ki pa delujejo predvsem na ravni občine. Prizadevajo pa si, da bi v vsaki KS zaposlili socialnega delavca, ki bi poleg svojega dela koordiniral tudi delo socialnih komisij.

Zdravnica za borce dr. Bojana Keržič je predlagala, da bi v občini Center zaposlili tudi psihologa za starejše občane. Veliko težav

izhaja prav iz občutka osamljenosti. Boris Lavrenčič je povedal, da so bili vojaški vojni invalidi večinoma delavci v združenem delu in da znajo ceniti napore delovnih ljudi, vendar ne morejo sprejeti tega, da se vojne rane enačijo z delovnimi. Zadovoljivo tudi ni rešeno zdraviliško klimatsko zdravljenje. Zvezni zakon omogoča zdravljenje vsem, ki so potrebni, ni pa sredstev. Nujno je da se zaostrijo pogoji ali pa povečajo finančna sredstva.

Druga skupina razprav je zavedala oživljanje revolucionarnih tradicij in zgodovinopisje. Dr. Brane Vesel je ocenil, da je bilo o zgodovini NOB mesta Ljubljane premalo napisanega. Ljubljana se je priklonila velikim, premalo pa je storila in pisala o manj opaznih aktivistih OF, ki so imeli visoke moralne vrline. Poudaril je, da nas iz krize ne bo speljala samo produktivnost in tehnokracija, pač pa, in predvsem tudi spoštovanje moralnih vrednot. L.T.